

„ВЪРТЕЛЕЖКА НА ПАРИТЕ“: ФИНАНСОВО ОБРАЗОВАНИЕ ЧРЕЗ ТЕАТЪР, УЧАСТИЕ И АНГАЖИРАНЕ НА ОБЩНОСТИТЕ

*Анализ на образователния формат и
модела на инициативата*

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕЗЮМЕ	2
ЧАСТ I. ДОКАЗАТЕЛСТВЕНА ОСНОВА И АНАЛИТИЧЕН ПОДХОД.....	4
ЧАСТ II. КАКВО ПОКАЗВАТ ДАННИТЕ.....	5
1. Ангажиращата сила на формата	
2. От ангажираност към усвояване на финансови знания	
3. Отвъд децата на сцената: по-широки кръгове на ангажираност	
4. Една образователна основа, различни реализации	
ЧАСТ III. ИЗВОДИ.....	11
ЗА ОРГАНИЗАТОРИТЕ	13

РЕЗЮМЕ

➤ За инициативата „Да завъртим Въртележката на парите – заедно!“

„Да завъртим Въртележката на парите – заедно!“ (www.finansovogramoten.bg) е национална инициатива за финансова грамотност, разработена от Фондация „Инициатива за финансова грамотност“ и Фондация „Образование 5.0“. Стартирала в контекста на Световната седмица на парите 2026, инициативата е изградена около „Въртележката на парите“ – оригинален урок театър, основан на учене чрез преживяване, в който децата изследват финансови понятия чрез герои и ситуации от реалния живот, осмислят ги чрез своите роли и ги представят пред публика.

Урокът театър разглежда теми като спестяване, инвестиране, финансов риск, застраховане, пенсии и вземането на разумни финансови решения. Образователният процес не се ограничава до самото представление: подготовката включва обсъждане, осмисляне, влизане в роли и репетиции и съчетава усвояването на финансови знания с активно участие, творчество и комуникация. „Въртележката на парите“ е част от по-широката образователна програма по финансова грамотност „За парите и други важни неща“, разработена от Фондация „Инициатива за финансова грамотност“.

В рамките на инициативата са реализирани над 120 представления в повече от 100 градове и села в България.

➤ Източник и характер на данните

Доказателствената база на анализа обхваща 117 документираните реализации на „Въртележката на парите“. След представленията участващите организации са попълнили структуриран отчет с информация за реализацията, участниците и публиката и свободен коментар за наблюдения и впечатления. Тази информация е публикувана в публичната онлайн галерия на инициативата и дава представа за мащаба, географския обхват и разнообразието на местните реализации.

Анализът се основава предимно на качествената информация, съдържаща се в свободните коментари. Чрез систематичен преглед и кодиране са идентифицирани и съпоставени повтарящи се форми на доказателства в отделните отчети. Впоследствие те са организирани в по-широки аналитични теми, свързани с ангажираността на децата, финансовото учене, по-широките кръгове

на ангажираност и прилагането на формата в различни местни условия. На тази основа анализът разглежда как „Въртележка на парите“ работи като формат за финансово образование и как моделът на инициативата подпомага прилагането му в различни местни общности.

Свободният характер на коментарите е особено ценен за анализа. Участниците не са отговаряли на предварително зададени въпроси, нито са следвали критерии за това какво да отразят, а са описвали онова, което самите те са сметнали за значимо в своята реализация. Фактът, че сходни наблюдения и теми се повтарят независимо в различни отчети, придава допълнителна тежест на моделите, очертани чрез анализа.

Същевременно свободният характер на коментарите определя и начина, по който следва да се интерпретират количествените данни. Посочените в анализа честоти показват колко често дадена тема е била спонтанно спомената в коментарите, а не доколко съответното явление е било разпространено във всички реализации. Липсата на дадено наблюдение в конкретен отчет не означава непременно, че то не е присъствало в съответната реализация, а само че не е било споменато от участниците.

➤ Основни резултати

Данните показват, че използването на театрален инструментариум като част от процеса на учене създава ангажираност на различни нива. Децата не само проявяват интерес и положителни емоции, но участват активно в подготовката, осмислянето и пресъздаването на финансовото съдържание и в представянето му пред публика. Така то се превръща в съдържание, с което те активно работят, а не просто получават като информация.

Тази ангажираност е съпроводена и със значителни данни за усвояване на финансови знания. В 66 от 117-те отчета има конкретни свидетелства, свързани с разбиране на финансови понятия, свързването им с ежедневни финансови избори, демонстриране или обясняване на знания, допълнителни въпроси или продължаващо учене. Особено силно се откроява способността на формата да помага на децата да превръщат абстрактните финансови понятия в нещо конкретно и разбираемо, като ги осмислят и пресъздават чрез герои, ситуации, диалог и действие. От 51 отчета, в които има данни за учене чрез играене на роли и създаване, 38 съдържат и конкретни свидетелства за усвояване на финансови знания. Това дава емпирична подкрепа за връзката между активното участие и усвояването на финансови знания.

Форматът има ефект и отвъд децата, които участват в представлението. Подготовката и реализацията създават възможности за включване на родители, учители, професионалисти и местни партньори, а представянето пред публика разширява допълнително този кръг към връстници, институции и по-широката общност. Така работата с финансовото съдържание създава по-широки кръгове на интерес и ангажираност с финансовите теми.

117-те реализации показват високата преносимост на „Въртележка на парите“ в различни местни условия. Един и същ образователен формат е реализиран с различни възрастови групи, в различни образователни среди и при различни ресурси, като основното му образователно съдържание и механизмът на активно участие се запазват. Тази преносимост се подкрепя от децентрализирания модел на инициативата: организаторите предоставят общата концепция, сценария, методиката и

материалите, а местните организации поемат подготовката, адаптацията и реализацията в своята среда.

ЧАСТ I. ДОКАЗАТЕЛСТВЕНА ОСНОВА И АНАЛИТИЧЕН ПОДХОД

За участие в инициативата са регистрирани 179 организации. Регистрацията обаче не означава непременно реализирано представление. Последващо проучване сред регистрирани организации, които не са отчели реализация, показва, че около 70% от тях са се включили основно с цел да получат достъп до материалите и да ги използват в бъдеща образователна работа. При останалите основната причина е невъзможност да организират представление в рамките на определения период поради други ангажименти, като част от тях заявяват намерение да използват формата на по-късен етап.

Известни са над 120 реализирани представления в повече от 100 градове и села в страната. За 117 от тях участващите организации са подали структурирани отчети и именно тези реализации формират доказателствената основа на настоящия анализ. Още поне 4–5 представления са потвърдени, но за тях не е подадена информация, която да позволява включването им в анализа.

Всеки от 117-те отчета е прегледан и кодиран индивидуално, като при анализа кодираната информация е сверявана с оригиналния отчет. За идентифициране на повтарящи се модели е приложен качествен тематичен анализ, подкрепен със систематично кодиране. Рамката за кодиране включва 30 кода, организирани в шест аналитични групи: финансово учене, механизми на учене, мултиплициращ ефект, приобщаване и достъп, резултати, свързани с развитието на децата, и участие и капацитет на местната общност. Различните групи кодове отразяват различни видове доказателства, а не равностойни измерители на въздействието.

Анализът е насочен към идентифициране на повтарящи се наблюдения и модели в качествените данни, а не към търсене на доказателства за предварително определени резултати. При систематизирането на установените модели се оформят четири основни теми: **ангажираност; усвояване на финансови знания; по-широки кръгове на ангажираност; и приобщаване, адаптивност и активна роля на местните организации.** Затова те са и в основата на анализа, представен в следващите раздели.

Броят на отчетите, в които е регистрирана дадена тема, показва колко често тя е била изрично посочена и подкрепена с конкретна информация в свободните коментари. Тези стойности не следва да се тълкуват като оценка за разпространението на съответното явление във всички реализации, а като показател за повтарящи се модели в анализираните данни.

Отчетите са класифицирани и според характера и конкретността на съдържащите се в тях качествени доказателства. На всеки отчет е присвоена обща категория, отразяваща най-конкретното и аналитично значимо доказателство, идентифицирано в него. Категория А обозначава преки и конкретни качествени доказателства, като наблюдавано поведение, демонстрирани знания, зададени въпроси или последващи дейности; категория В – конкретен резултат, посочен от учител или организатор, без описание как той е бил демонстриран; а категория С обхваща предимно общи реакции, впечатления и отзиви. От общо 117 отчета 26 са класифицирани в категория А, 49 – в категория В, и 42 – в категория С. Класификацията служи като предпазен механизъм срещу

прекомерно интерпретиране на общи положителни коментари като доказателство за финансово учене; тя не представлява оценка за качеството или успеха на отделните реализации. Доказателствата от категория С обаче могат да бъдат значими при анализа на ангажираността, мотивацията, творческото участие или реакцията на местната общност.

Анализът съчетава проследяването на повтарящите се кодирани теми с конкретното съдържание на отделните отчети, като представителни примери и цитати илюстрират по-широките модели. Този подход позволява едновременно да бъдат идентифицирани повтарящи се закономерности в анализирани реализации и да се запазят спецификата и разнообразието на отделните местни реализации.

ЧАСТ II. КАКВО ПОКАЗВАТ ДАННИТЕ

1. Ангажиращата сила на формата

„Съчетаването на знание и изкуство създаде атмосфера на радост, ангажираност и истинско участие.“ - ОУ „Елин Пелин“, Пловдив

Един от най-ясно открояващите се резултати в 117-те анализирани реализации е високата степен на ангажираност на децата. Тя се проявява на различни нива – от положителните емоции и интереса до активно участие, творческа работа, продължителна подготовка, сътрудничество, увереност и желание преживяването да продължи.

➤ От интерес към активно участие

Положителните емоционални реакции са сред най-често срещаните теми в отчетите. Учители и организатори описват ентусиазъм, вълнение, радост и силен интерес както по време на подготовката, така и при самото представление.

„Децата бяха много щастливи; всяко от тях влезе в своята роля...“ – ОУ „Христо Ботев“, Чинтулово

По-същественият резултат обаче е, че ангажираността не остава на равнището на интереса и положителната емоционална реакция. „Въртележка на парите“ е замислена така, че самите деца да реализират урока театър – да влизат в роли, да интерпретират ситуации, да пресъздават финансовото съдържание и да го представят пред публика. В 51 от 117-те реализации има данни за учене чрез играене на роли и създаване – най-често срещаният код, свързан с механизма на учене. В 33 реализации са отчетени творчески или мултимодални форми на учене. Децата следователно не просто получават информация за финансови понятия или наблюдават как други ги представят. Те сами работят с тях, като ги интерпретират и пресъздават чрез герои, ситуации, реплики и действия.

➤ Ангажираност като процес

Активното участие започва значително преди излизането пред публика. Подготовката включва разпределяне и осмисляне на ролите, репетиции, разговори по финансовите теми, изработване на

декори и костюми и други творчески дейности. Така представлението се превръща във финалния етап на по-продължителен процес, в който децата многократно се връщат към съдържанието. В 11 реализации има изрични данни за подобно продължително ангажиране чрез подготовка и репетиции.

„Когато знанието срещне емоцията, се ражда преживяване, което не се забравя.“ – СУ „Отец Паисий“, Стамболийски

Участието е съпроводено и с наблюдения за по-широки ефекти върху децата: в 16 отчета се посочва повишена увереност, а в 14 – работа в екип и сътрудничество. Макар тези резултати да не са основният предмет на анализа, те допълват картината на ангажираността – децата говорят пред публика, работят заедно и поемат отговорност за общ краен резултат. В 14 отчета има и изрично посочено желание или намерение дейността да продължи – чрез ново представление или последващи дейности.

„Къде ще бъде следващата ни изява? Може ли да е в друг град?“ – Регионална библиотека „Николай Вранчев“ / СУ „Отец Паисий“, Смолян

➤ **Ангажираност, изградена около финансовото съдържание**

В своята цялост данните очертават многопластова ангажираност – емоционално въвлечане, активно участие, творческа работа, продължителна подготовка, сътрудничество, увереност и желание преживяването да продължи. Особено важно е обаче **около какво е изградена тази ангажираност**. Героите, ситуациите и решенията, с които децата работят, са свързани с финансови понятия и избори. Децата трябва да ги осмислят, интерпретират и пресъздават, за да могат да ги представят пред другите. Активното участие следователно не е отделно от финансовото съдържание, а е част от начина, по който децата работят с него.

Това поставя и следващия важен въпрос: **доколко тази активна ангажираност е съпроводена с конкретни данни за усвояване на финансови знания.**

2. От ангажираност към усвояване на финансови знания

„...всички понятия бяха ясно разбрани... Финалната част беше изпълнена с въпроси, на които учениците отговаряха с ентузиазъм и увереност.“ – СУ „Епископ Константин Преславски“, Бургас

В 66 от 117-те анализирани реализации има изрични данни за поне един резултат, свързан с усвояването и разбирането на финансово съдържание. Тази стойност трябва да се разглежда като минимално документирано наличие, а не като оценка на общия дял на реализациите, в които е имало учене. Както беше посочено по-горе, свободните коментари не са изисквали от участниците да отчитат конкретни образователни резултати.

➤ **От абстрактни понятия към конкретно разбиране**

Най-често срещаните данни за усвояване на финансови знания са свързани с:

- **разбиране на финансови понятия – 33 реализации;**
- **свързване на финансовото съдържание с избори от ежедневието – 35;**
- **демонстриране или обясняване на знания – 30;**
- **въпроси, любопитство и по-задълбочено изследване на темите – 9;**
- **продължаване на ученето след представлението – 4.**

Особено ясно в отчетите се откроява способността на формата да прави абстрактните финансови понятия конкретни и разбираеми. Чрез героите и ситуациите понятия като бюджет, спестяване, потребности и желания, риск или отговорен избор придобиват конкретен контекст, с който децата могат да работят.

„...децата показаха собственото си разбиране за стойността на парите...“ - ОУ „Климент Охридски“, Смолица

➤ **Връзка с ежедневните финансови решения**

В 35 реализации отчетите съдържат данни, че финансовото съдържание е свързвано със ситуации и избори от ежедневието. Това е важно, защото показва движение отвъд запознаването с отделни понятия към разбиране на тяхното практическо значение. В СУ „Екзарх Антим I“, Казанлък, например, подготовката продължава три седмици, през които учениците разглеждат семейния бюджет, сметките, разходите и спестяванията.

„Те не просто наблюдаваха, а преживяваха дилемите между „нужди“ и „желания“.“ - СУ „Панайот Волов“, Шумен

➤ **Демонстриране и обясняване на знания**

В 30 реализации има данни, че децата демонстрират или обясняват знания, свързани с разглежданите финансови теми. Това е особено значимо при урок театър, в който самите деца трябва да пресъздадат финансовото съдържание чрез роля, диалог и действие и да го представят пред публика. Този процес изисква от тях активно да работят със съдържанието и да намерят начин да го изразят чрез сценичното действие. Така представлението е не само краен резултат от подготовката, но и част от самия процес на осмисляне на финансовото съдържание.

➤ **Въпроси и продължаващ интерес**

В 9 реализации има изрични данни за въпроси, любопитство или желание за по-задълбочено разглеждане на финансовите теми. Макар броят на тези реализации да е сравнително малък, случаите са особено показателни, защото свидетелстват за интерес, който надхвърля непосредствената задача по подготовката на представлението. В ОУ „Петко Рачов Славейков“, Пещера, например, третокласници задават конкретни въпроси за кредитите, депозитите и инвестирането. В 4 реализации има и изрични данни за продължаване на ученето след представлението.

„...то се превърна в отправна точка за разговори, които продължиха и след края на представлението.“ - ОУ „Васил Левски“, Ловеч

Активното участие като връзка между ангажираността и усвояването на финансови знания

Разгледани заедно, данните от първите два раздела показват един от най-съществените резултати в анализа. **От 51 реализации, в които има данни за учене чрез играене на роли и създаване, 38 съдържат и изрични данни за усвояване или разбиране на финансово съдържание – почти три четвърти.** Тези данни дават емпирична подкрепа за връзката между активното участие и усвояването на финансови знания. Тази връзка помага да се разбере и механизмът на формата. Децата не просто наблюдават или получават информация за финансови понятия. Те работят с финансовото съдържание – интерпретират го чрез герои и ситуации, свързват го с познати избори, пресъздават го чрез диалог, действие и творчески решения и го представят пред други хора.

„Интерактивният формат ... направи ученето за парите достъпно, забавно и запомнящо се.“ - ЧОУ „Цар Симеон Велики“, Иваняне

В своята цялост данните показват, че ангажираността и усвояването на финансови знания не се очертават като два отделни резултата, а като взаимно свързани елементи на един и същ процес на активно участие. Именно активната работа с финансовото съдържание е една от най-отличителните характеристики на урока театър „Въртележка на парите“ като образователен формат.

3. Отвъд децата на сцената: по-широки кръгове на ангажираност

„Чрез игра и емоция те показаха на своите връстници как работи семейният бюджет, как да различават нужди от желания и защо планирането и спестяването са ключови умения.“ - IV ОУ „Иван Вазов“, Търговище

Една от отличителните характеристики на „Въртележка на парите“ е, че образователното преживяване не се ограничава до децата, които участват в представлението. Самият начин, по който е замислен урокът театър – като процес на подготовка, съвместна работа и представяне пред публика – създава възможност около финансовите теми да бъдат ангажирани значително повече хора от непосредствените участници на сцената.

В анализираните реализации около подготовката и представянето на урока театър се включват различни кръгове участници – връстници на децата, родители и семейства, учители, финансови и други професионалисти, институции и представители на местните общности.

В 14 реализации има изрични данни за включване на връстници във финансовите теми чрез представленията. Децата не само осмислят и пресъздават финансовото съдържание, но чрез представянето му пред други деца привличат и тяхното внимание към разглежданите теми. В СУ „Панайот Волов“, Шумен, например, представлението и свързаните с него финансови теми са представени и обсъдени с други възрастови групи, като в крайна сметка инициативата достига до всички 910 ученици в училището.

Участие на родители е отчетено в 20 реализации. То приема различни форми – присъствие като публика, помощ при подготовката, разговори с децата по финансовите теми и участие в по-широки училищни или общностни дейности.

„Децата искаха да разберат темата, а не просто да запомнят репликите си, а родителите им отговаряха на въпроси, възникнали във връзка с техните роли.“ – ОУ „Д-р Петър Берон“, Приселци

Този пример показва как още подготовката за представлението може да пренесе разговора за финансовите теми извън непосредствената образователна среда и да включи семейството.

В 17 реализации има данни и за участие на представители на финансовия сектор или други професионалисти, а в 51 – за по-широко ангажиране на местната общност. В някои случаи професионалисти и местни партньори се включват в процеса около подготовката и реализацията, а в други представлението се превръща в повод за събиране на различни участници около темата за финансовата грамотност. В СУ „Васил Левски“, Нови пазар, например, са включени родители, представители на местни банки, общината, неправителствени и обществени организации и местна телевизия. В ОУ „Петко Рачов Славейков“, Роман, 22 деца представят урока театър пред публика от около 220 души, сред които представители на различни местни институции и общността.

„...официалните гости изразиха желание представлението да бъде представено и пред друга публика.“ – СУ „Николай Катранов“, Свищов

Разгледани заедно, тези данни показват, че способността на формата да ангажира не се ограничава до децата на сцената. Подготовката и реализацията на урока театър създават различни възможности за включване на родители, учители, професионалисти и местни партньори, а представянето пред публика разширява допълнително този кръг към връстници, институции и по-широката общност. Така работата с финансовото съдържание излиза извън непосредствения кръг на участващите деца и създава възможности за разговор, участие и ангажираност с финансовите теми сред по-широк кръг от хора около тях.

4. Една образователна основа, различни реализации

„Децата с ентузиазъм влязоха в своите роли и чрез игра и театър превърнаха финансовата грамотност в истинско преживяване. Те не просто научиха, а осъзнаха колко е важно разумното управление на парите.“ – Специално училище за ученици с нарушено зрение „Проф. д-р Иван Шишманов“, Варна

117-те документираны реализации показват значително разнообразие по отношение на възрастта и потребностите на участниците, вида на организациите, местните условия и наличните ресурси. „Въртележка на парите“ е реализирана в училища, детски градини, библиотеки и читалища, в големи градове и малки населени места, включително с деца със специални образователни потребности, деца в уязвимо социално положение и ученици билингви. Има реализации с много ограничени ресурси, както и случаи, в които материалите са адаптирани към конкретни езикови или образователни потребности.

Разнообразието на тези реализации показва, че една обща образователна основа може да бъде приложена при значително различаващи се условия и потребности на участниците, без да изисква еднаква организация или идентично сценично изпълнение. Данните не позволяват да се оцени

доколко инициативата достига до всички групи, за които достъпът до финансово образование може да бъде по-труден, но съдържат конкретни примери за прилагането на формата в такива контексти.

Различните условия намират отражение и в начина, по който местните организации реализират формата. В ОУ „Юрий Гагарин“, Сливен, например, оригиналният материал е адаптиран в стихотворна форма, подходяща за ученици билингви. В СУ „Петко Росен“, Бургас, второкласници сами изграждат „Въртележката на парите“ от LEGO, превръщайки визуалното оформление на представлението в част от собствения си творчески принос. В други реализации се използват песни и музика, куклен театър, движение, костюми, декори и допълнително създадени на място елементи.

Тези различни решения показват способността на формата да бъде адаптиран към конкретните участници и условия, като се запазват основното финансово съдържание и механизмът на активно участие.

➤ **Активната роля на местните организации**

Възможността за различни местни реализации е свързана и с начина, по който е организирана самата инициатива. Организаторите предоставят общата концепция, сценария, методиката и необходимите материали, а местните организации поемат подготовката и реализацията – разпределят ролите, организират репетициите, включват родители и партньори, подготвят декори и костюми и адаптират реализацията към собствената си среда.

Един от най-ярките примери е ОУ „Кирил и Методий“, Замфир:

„С бюджет 0%, но с безгранична вяра, 14 деца от предучилищна група до 7. клас вдъхнаха живот на декори от картон. Разплаках се, когато разбрах, че родители купуват нови дрехи, за да уважат усилията на децата си. Над 60 зрители – кметове, социални центрове и родители – станаха „акционери“ в тази магия. [...] Вие [организаторите] ни дадохте искрата, а тук, в село Замфир, ние я разпалихме в пламък. Доказахме, че всяко дете заслужава криле, независимо къде се намира неговото училище.“

В повече от 100 градове и села един и същ образователен формат е реализиран чрез усилията и творческия принос на местните организации. Те не просто предоставят място за провеждането на готова дейност, а поемат активна роля в нейното осъществяване и адаптирането ѝ към местния контекст.

➤ **От разнообразието на реализациите към преносимостта**

117-те документиранни реализации дават убедителни доказателства за високата преносимост на „Въртележка на парите“ в различни местни условия. Един и същ урок театър е реализиран в различни населени места и образователни среди, с деца от различни възрасти и при различни ресурсни условия, с разнообразни местни адаптации, като основното му образователно съдържание и механизмът на активно участие се запазват.

Тази преносимост се подкрепя и от децентрализирания модел на инициативата. Общата концепция, сценарият, методиката и материалите осигуряват споделена основа, а местните организации

поемат подготовката, адаптацията и реализацията в своята среда. Така по-широкото прилагане на формата не изисква централизирано организиране на всяко отделно представление.

Българският опит не доказва автоматично, че същите резултати ще бъдат постигнати в друга държава. Той обаче показва важни предпоставки за пренасяне на „Въртележка на парите“ в различен национален контекст: ясно образователно ядро, възможност за езикова и контекстуална адаптация, реализация при различни ресурсни условия и децентрализиран модел, основан на активната роля на местните организации.

ЧАСТ III. ИЗВОДИ

Данните от 117-те документирани реализации очертават четири основни извода за силните страни на „Въртележка на парите“ като формат за финансово образование и за начина, по който той може да бъде реализиран и разпространяван чрез модела на инициативата.

- **Урокът театър създава силно ангажиращо образователно преживяване.** Ангажираността надхвърля положителните емоции и интереса и включва активно участие, продължителна подготовка, творчество, сътрудничество и увереност. Особено важно е, че тези форми на ангажираност са изградени около самото финансово съдържание – децата работят с него, за да го осмислят, пресъздават и представят пред другите.
- **Активното участие и усвояването на финансови знания се очертават като силно свързани в анализираниите реализации.** Работата с финансовото съдържание чрез роли, ситуации, диалог и действие многократно се среща заедно с данни за разбиране на финансови понятия, свързването им с ежедневни избори и демонстриране или обясняване на знания. От 51 реализации с данни за учене чрез играене на роли и създаване, 38 съдържат и изрични данни за усвояване или разбиране на финансово съдържание. Това дава емпирична подкрепа за връзката между активното участие и усвояването на финансови знания. **В този смисъл представлението не е просто начин децата да покажат вече наученото – подготовката и създаването му са част от самия процес, чрез който те работят с финансовото съдържание и го осмислят.**
- **Форматът създава по-широки кръгове на ангажираност с финансовите теми.** Подготовката и реализацията включват родители, учители, професионалисти и местни партньори, а представянето пред публика разширява допълнително този кръг към връстници, семейства, институции и по-широката общност. Така ангажиращата сила на формата се разпростира отвъд децата на сцената.
- **Една обща образователна основа може да бъде реализирана в различни местни условия.** В различни възрастови групи, институции, населени места и ресурсни условия урокът театър е реализиран с разнообразни местни адаптации, като се запазват основното финансово съдържание и механизмът на активно участие. 117-те реализации дават убедителни доказателства за високата преносимост на формата, а децентрализираният модел позволява на местните организации да го адаптират и реализират в собствената си среда.

- Разгледани заедно, резултатите очертават две взаимно свързани силни страни на „Въртележка на парите“: урок театър, при който активната работа със самото финансово съдържание е част от процеса на учене и създава по-широка ангажираност с финансовите теми, и децентрализиран модел на инициативата, който позволява този формат да бъде адаптиран и реализиран многократно в различни местни условия.

ЗА ОРГАНИЗАТОРИТЕ НА ИНИЦИАТИВАТА

Националната инициатива „Да завъртим Въртележката на парите – заедно!“ се организира съвместно от Фондация „Инициатива за финансова грамотност“ и Фондация „Образование 5.0“.

ФОНДАЦИЯ „ИНИЦИАТИВА ЗА ФИНАНСОВА ГРАМОТНОСТ“

[Фондация „Инициатива за финансова грамотност“](#) (ИФГ) работи за развитие на финансовата грамотност и финансовото образование в България. Фондацията разработва образователни програми, методики и ресурси за деца, младежи и възрастни, като поставя акцент върху практически, интерактивни и преживелищни подходи към ученето.

ИФГ работи и за утвърждаване на финансовата грамотност като значима обществена тема чрез национални инициативи, изследвания и анализи и чрез партньорства с образователни институции, публични организации, неправителствения и финансовия сектор. С над десет години опит в областта фондацията съчетава образователна работа с инициативи за по-широко обществено ангажиране с темите на личните финанси. „Въртележка на парите“ е разработена от ИФГ като част от образователната програма „За парите и други важни неща: Първи стъпки“.

ФОНДАЦИЯ „ОБРАЗОВАНИЕ 5.0“

[Фондация „Образование 5.0“](#) разработва образователни ресурси и инициативи в областта на предприемачеството, финансовата грамотност, кариерното ориентиране и технологиите. В работата си фондацията прилага проектно базирано обучение, дизайн мислене, STEM подходи и съвременни технологии, насочени към развиване на практически умения и решаване на реални проблеми.

Фондацията разработва учебници и помагала, провежда обучения за учители и организира инициативи за ученици, сред които уъркшопи, финансова академия и ежегодния конкурс за иновативни идеи в рамките на глобалната програма Solve for Tomorrow на Samsung, по която е основен партньор в България.

Автор на анализа: Росица Вартоник
Фондация „Инициатива за финансова грамотност“